

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti Panga majanduskommentaar

27. august 2008

Majanduskommentaari fookus

- Miks kipub majanduskasv järgima alternatiivstsenaariumi?
- Kui kindlad saame olla hinnatõusu pidurdumises?
- Milline on hea soovitus valitsusele 2009. aasta eelarve tegemisel?

1. Kuidas mõjus suvi majanduskasvule?

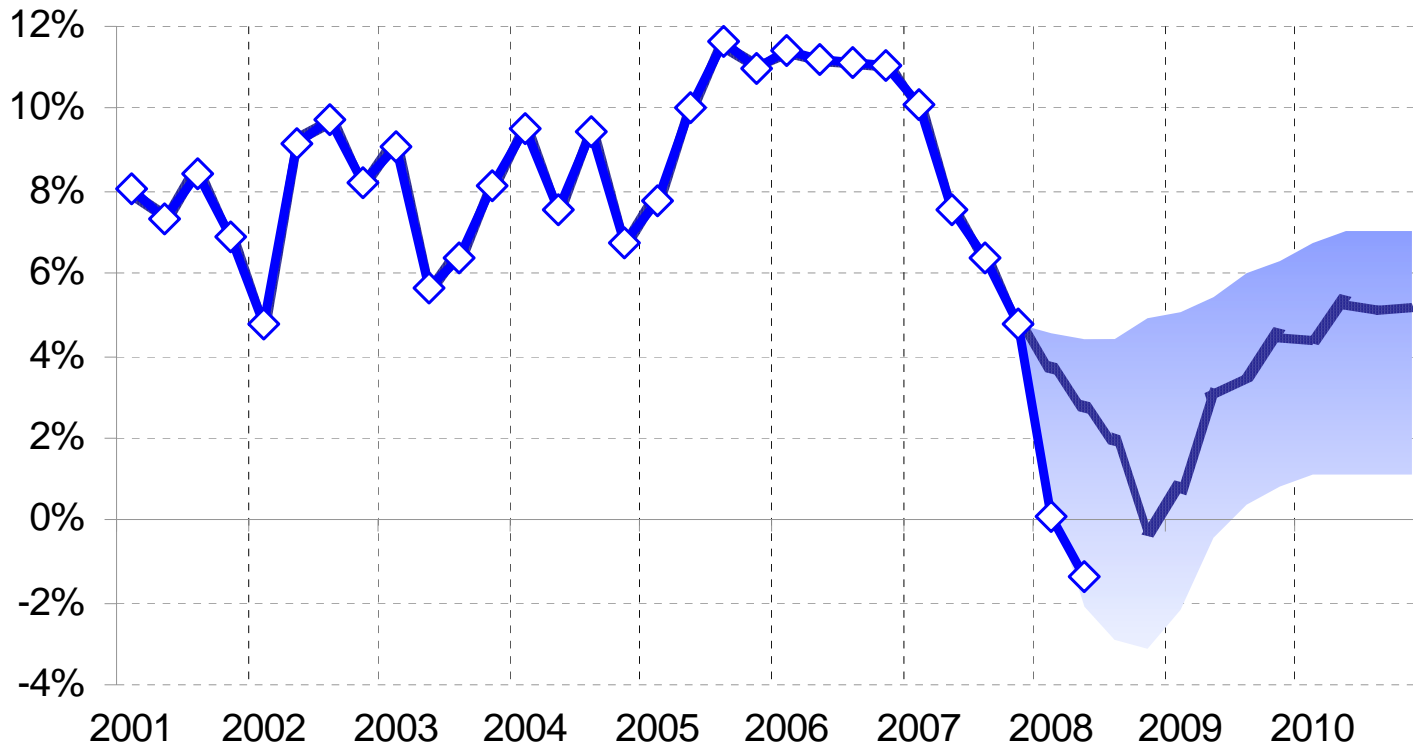

- Majandusareng on vastavuses nn sisenõudluse kiirema kohandumise stsenaariumiga
 - Eesti tarbija on halvenenud majanduskeskkonnale kiiresti reageerinud ja asunud säästma
- Toidu ja kütuse hinnatõus kahandas usaldust ja tarbimislusti ka mujal maailmas; eriti II kvartal oli paljudel kaubanduspartneritel kehvapoolne
- Maailma finantsturgudel on kapitali hind kõrgem
 - Ettevõtete jaoks rahastamistingimused pigem karmistuvad

Reaalkasv liigub meie kevadise prognoosivahemiku äärealadel

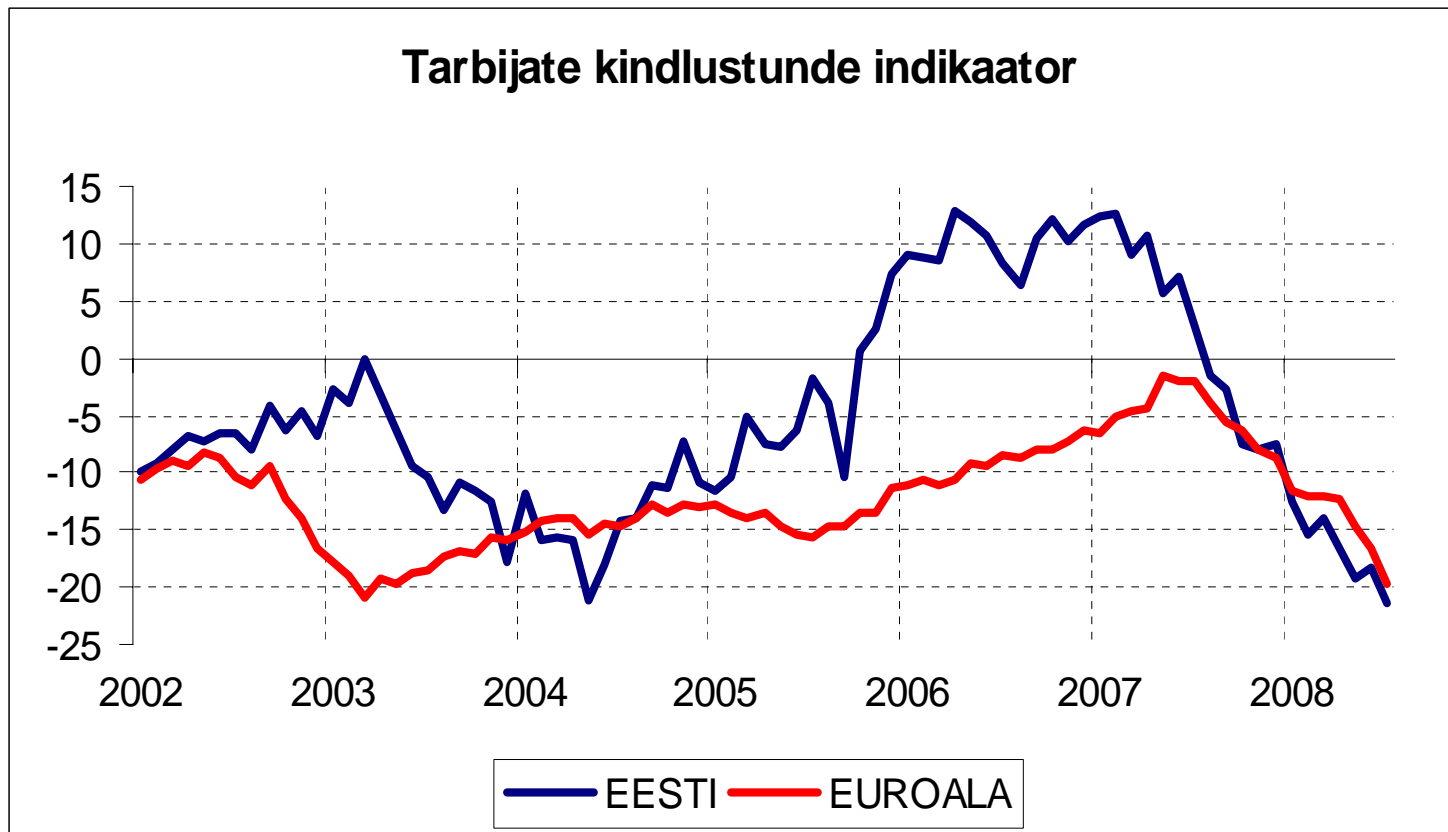

SKP kasv kevadproгноosi valguses

Allikas: Eesti Statistikaamet, Eesti Panga kevadprognoos

Teine kvartal on olnud raske ka paljudel kaubanduspartneritel

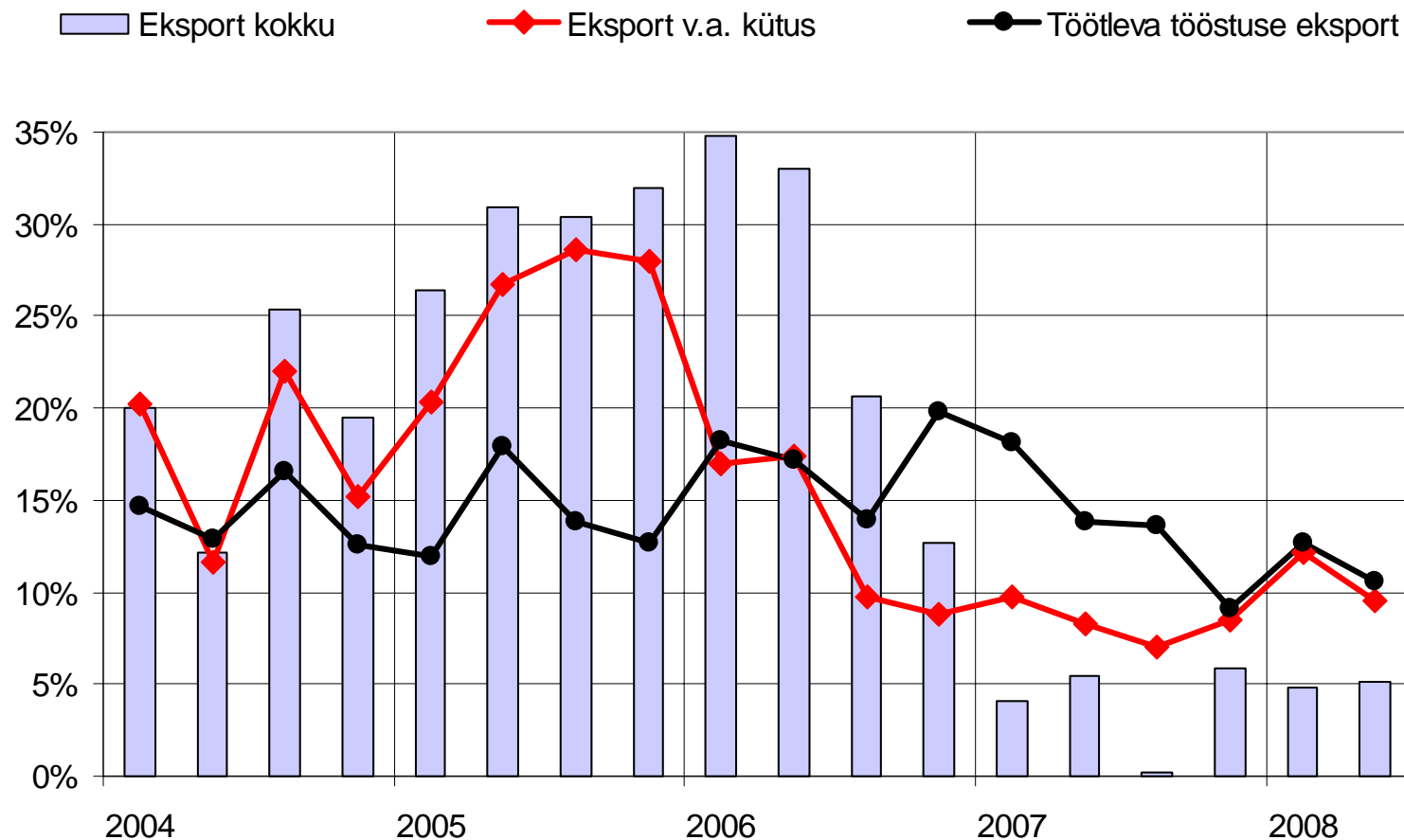
Allikas: Eurostat

Samas ei ole kohandumine tekitanud erilisi üllatusi

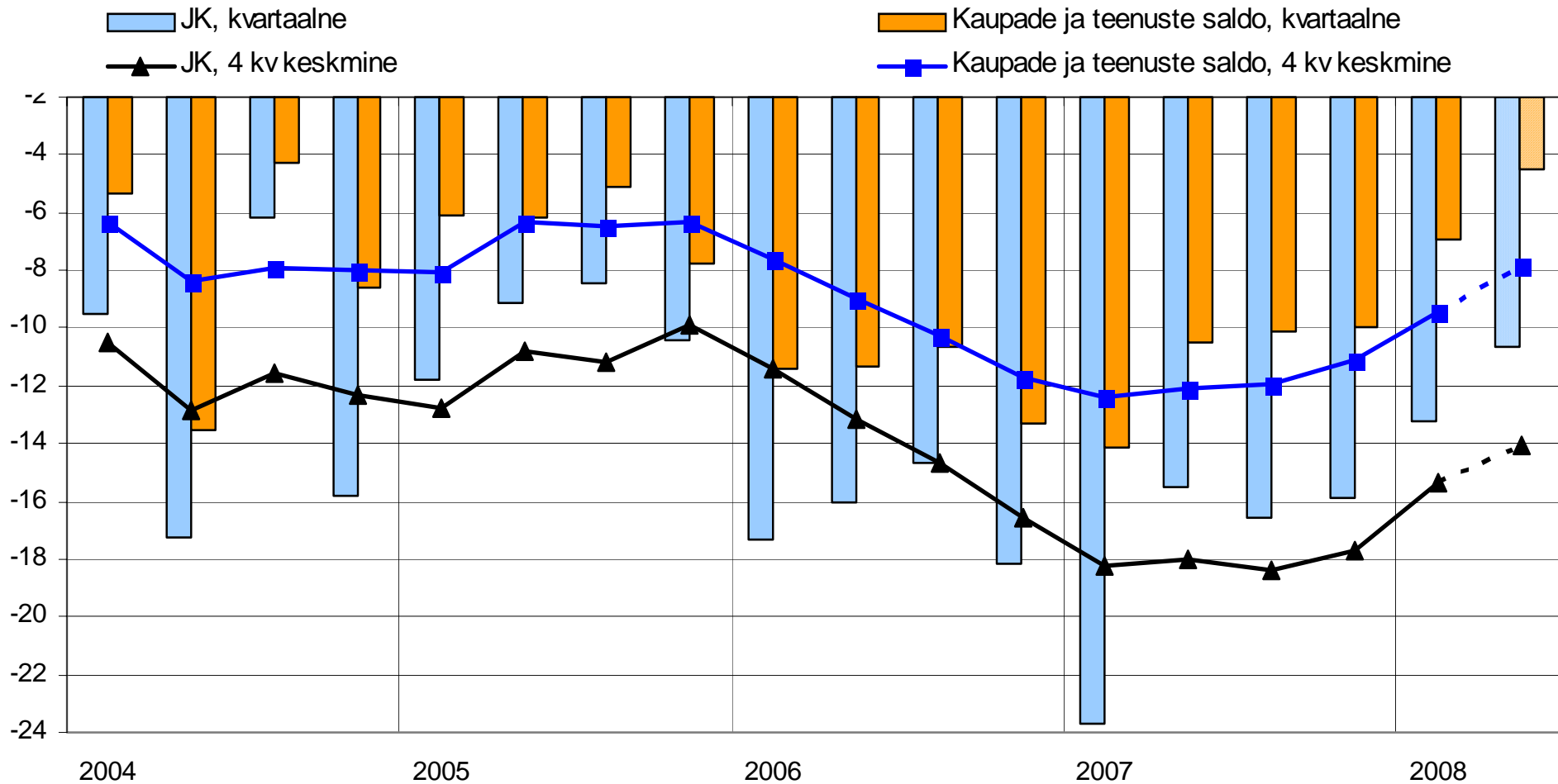

- Vaatamata nõrgenevale väliskeskkonnale on Eesti töötleva tööstuse ekspordi I pa nominaalkasv ligi 12%
- Finantssektori kapitaliseeritus püsib kõrge, majanduskasvu rahastamisel tõkkeid pole
- Eelarvevaidlused käivad ju ikkagi selle üle, kui kiire on kulude KASV 2009. aastal
 - On hea, kui riigil pole võlakoormat!
 - Reservid peaksid olema isegi suuremad
- Seega ei takista nimetatud tegurid majanduskasvu taastumist 2009. aasta jooksul

Ekspordisektor on seni hästi toime tulnud

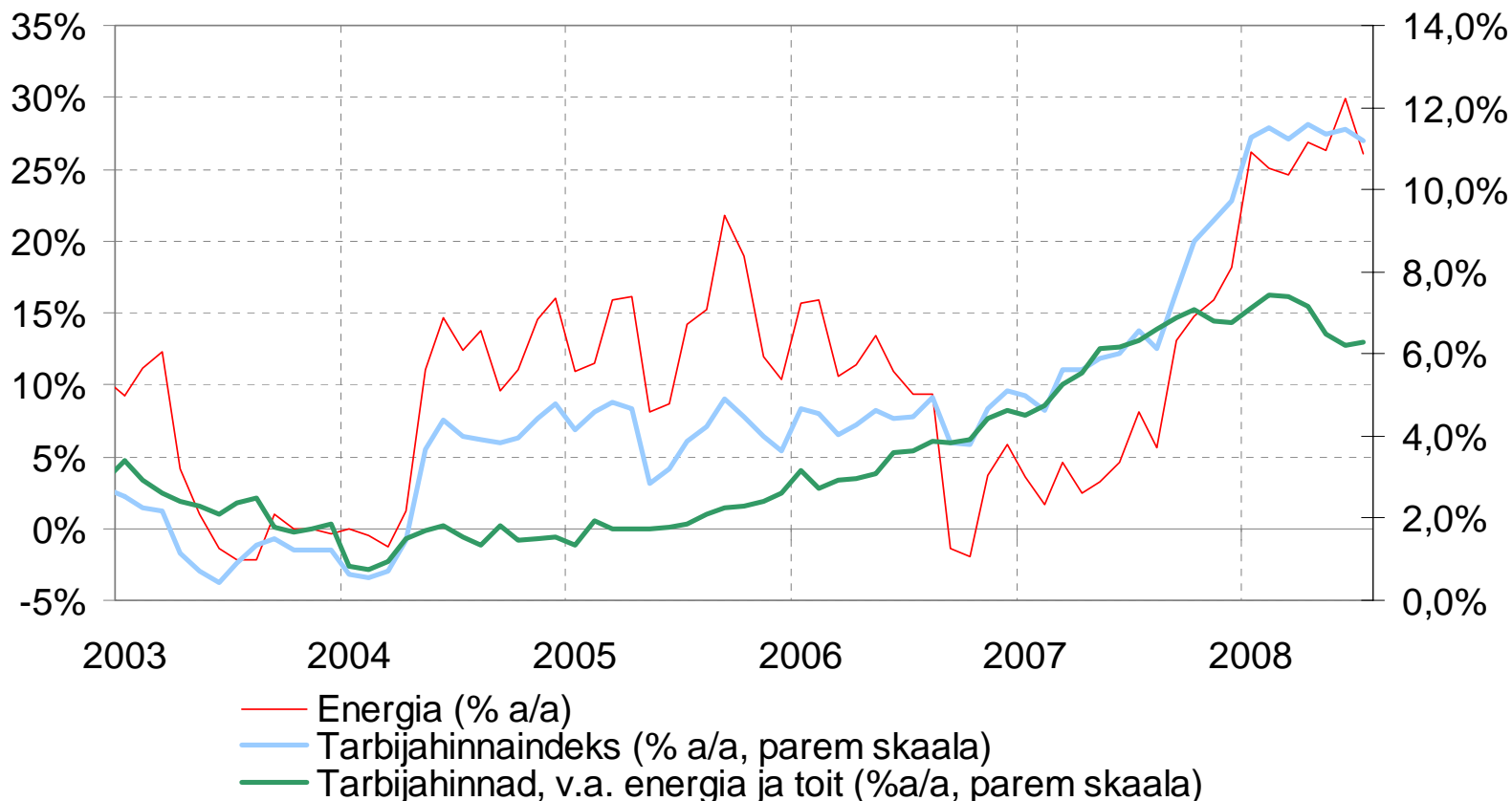

Näide: väliskaubanduse puudujääk jõudsalt vähenenud

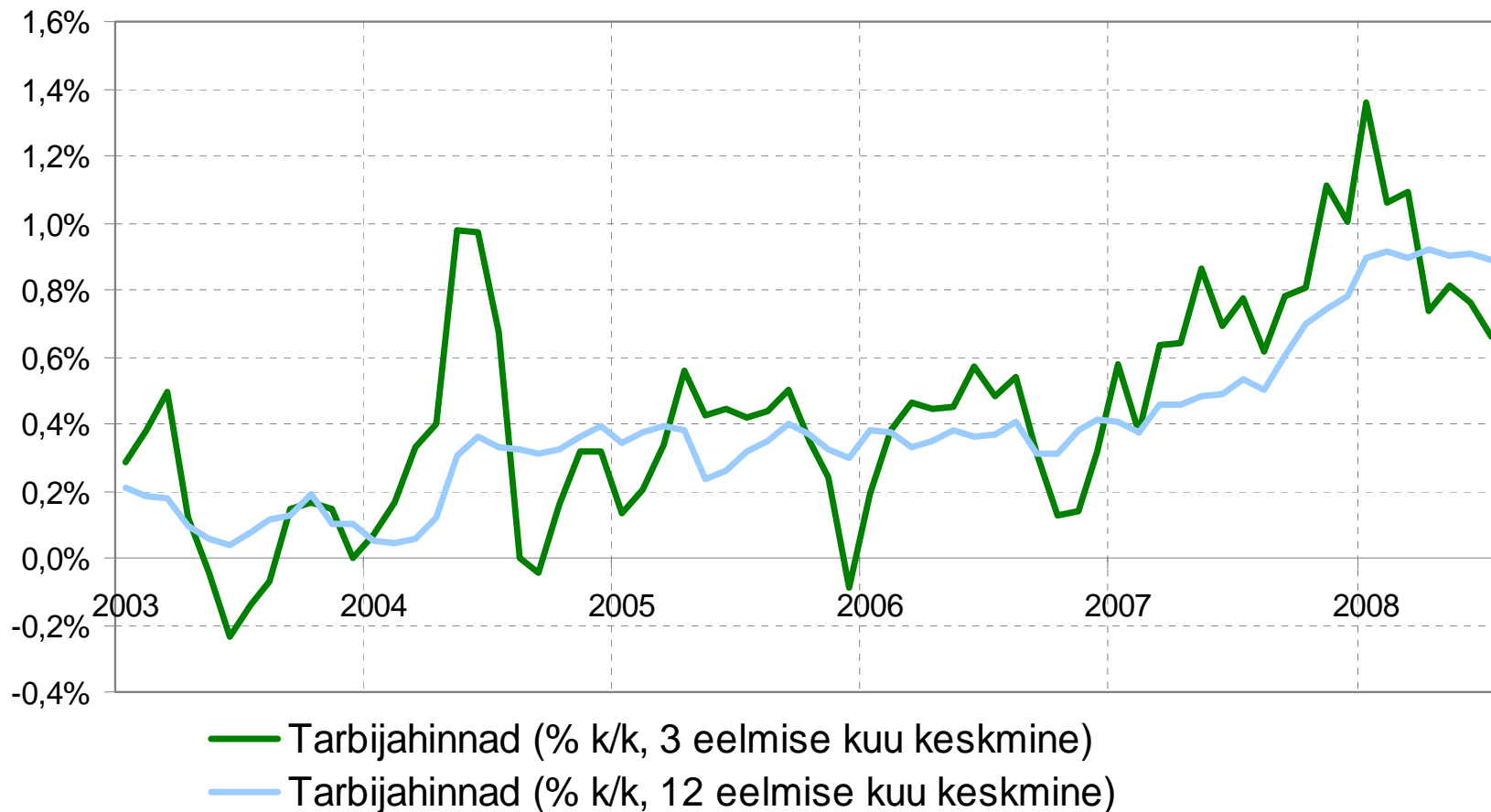
Allikas: Eesti Statistikaamet

2. Sisemajandusest lähtuv hinnasurve on juba vaibumas

Allikas: Eesti Statistikaamet

Kiire aastane hinnatõus peegeldab peamiselt juba vanu sündmusi

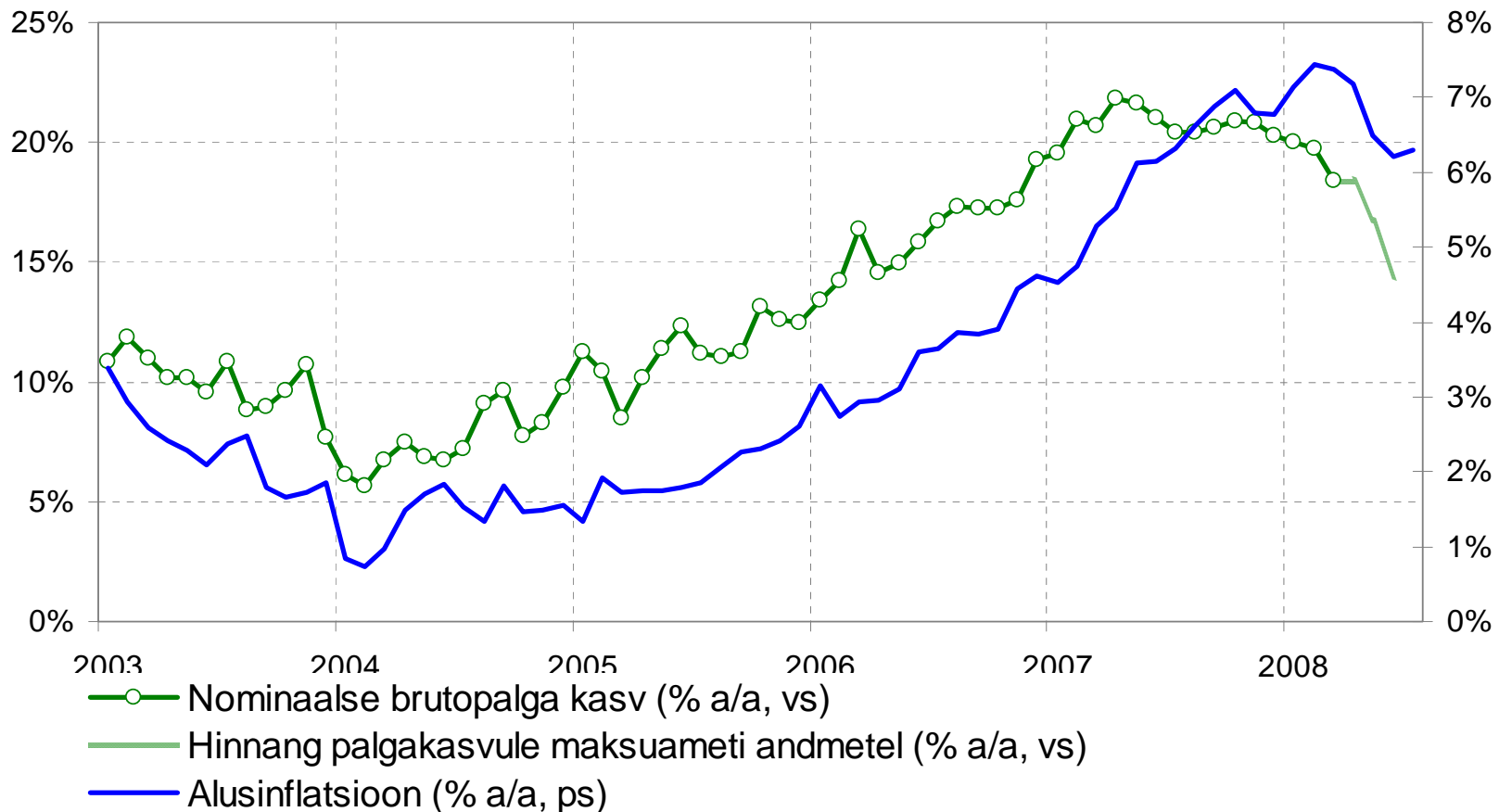
Allikas: Eesti Statistikaamet

Hinnakasvu aeglustumist oleks tark siiski veel toetada

- Nafta kevadised hinnahüpped ilmnevad küttehindades osaliselt veel sügiselgi
 - Ametkondadel oluline jälgida, et need muudatused poleks vaid ühepoolsed, st nafta jt sisendite viimase aja hinnalangus peab kajastuma reguleeritud hindade languses
- Palgakasv on küll pidurdunud, kuid ...
 - kiire nõudluse vähenemise tingimustes võiks ettevõtjate hinnakujundus olla paindlikum
- Hindade indekseerimist ehk sidumist inflatsiooniga on kasulikum üldse vältida

Palgakasvu pidurdumine on hea alus inflatsioonitempo aeglustumiseks

Allikas: Eesti Statistikaamet

Eesti Pank
Bank of Estonia

Järeldused

3. Kohandumise aeg on tüütu, kuid paratamatu

- Eesti majandus on pärast kiire kasvu perioodi kohandumas, mis on küll tüütu, aga hädavajalik, sest:
 - rohkem on vaja ressursse välisnõudlusele suunatud sektoritesse, sh kaupade ja teenuste eksporti
 - kinnisvaramulli jäljed peavad kaduma (nt realiseerimata kinnisvara)
- Kasvu taastumise eeldus on tugev eelarve ja reformide jätkamine - see loob soodsad investeerimistingimused ka edaspidiseks
- Kahjuks ei kergenda maailmamajanduse keeruline olukord meie majanduse kohandumist

Eelarve tasakaalu tuleb eelistada teistele valimislubadustele

- Usaldusväärne eelarvepoliitika peab jätkuma, eriti tänast väliskeskkonda arvestades
- Rahandusministeeriumi uue majandusprognoosi põhjal on 2009. a nominaalkasv igati korralik 8% ja seega tuleb saavutada vähemalt tasakaalus eelarve
- Edaspidi peab eelarve olema reeglina ülejäägis, sest:
 - tulevikus kulud kasvavad (nt rahvastiku vananemine)
 - eelarveülejääk toetab majanduslikku turvalisust

Realistlik eelarve ei takista struktuurireforme

- Buumiaja eelarve kulude kiire kasv ei toetanud majanduskasvu
 - Kõigi kulude eeliskasv ei saa olla prioriteet, tuleb teha valikuid
 - Vajalikud kulutasemed tuleb mahutada mõistliku majanduskasvu prognoosi raamidesse
- Tööturu reform ei tohi jääda toppama
 - Paindlikkus aitab luua uusi töökohti

Eesti Pank
Bank of Estonia

Aitäh!

www.eestipank.info